

— Ми ся там усі добре знаємо, — усміхнувся Довбуш.
 — Але не знає отаман, що той Берко має таку собі скритну касу. Таку ніби заставу... Там не лиш Беркові гроші, прошу пана отамана.
 — Ну-ну? — підсунулися всі.
 — Но, видите, такий приклад. Продає один газда другому ґрунт, але купча і гроші поки що лежать у Берка.
 — Хто кому продає? — насторожився Олекса.
 — А той дука Мочернак, з Микуличина. А земля в Космачі.
 — Дзвінчукові? — скрикнув Довбуш.
 — То пан отаман і без мене знає...
 Довбуш зиркнув на Фоку. Той покивав головою.

Вгрузнув у пня Довбушів топір.
 Рішуче ступив Орфенюк.
 Замахнувся барткою Баюрак.
 — Доста! — сказав Довбуш до решти опришків. — Силою на Микуличин не можна — Мочернаки дужі і дружні. А на Штефана й поготів сили не треба. Йдемо три.

Тікали до лісу Олекса з двома побратимами,
 а над граждою вдарив жіночий лемент.
 Постріли загриміли, коли вже опришки досягли лісу.

Коли Штефан зайшов до хати, старий Дзвінчук відклав на бік люльку й сказав:
 — Ти чув, Штефа? Вчора Мочернака в Микуличині вбили.
 — Довбуш? — різко спитав Штефан.
 — Ой, хло', — похитав головою старий. — Щось ви тут з ним мудрували... Дивися...
 — Най попробує, — сказав глухо Штефан.
 Вийняв люльку, тютюн і вийшов у сніи.
 Сів на вхіднім порозі і лише хотів натоптувати люльку, як люто загавкав пєс.
 До хати бігли Олекса з легінями.
 Марічка, пораючись на грядці, пустила роботу з рук.

Штефан миттю скочив, зачинив двері і гуркнув засовом. Наступної ж миті в двері загупотіли:
 — Отворяй!

Скочивши в хату, Штефан вхопив з-за постелі рушницю й знову вискочив у сніи.
 До вузьких віконць припали опришки:
 — Отворяй, псом тебе здохлим!
 Стара пронизливо закричала:
 — Йой, людоньки!
 — Ти мені не скавули! Де Штефан? — уже від дверей чувся голос Довбуша крізь відчинені двері в сніи.
 — Нема-а! На роботі-і! — голосила стара.
 — Я вам покажу роботу!
 Довбуш вихопив з-під призьби кіл і загатив між дверима й одвірком. З криком рвонув, устроїв у шпару ногу й двигнув плечем.
 — Лєсю, уважай! — почувся крик Марічки.

Штефан направив рушницю.
 Ревнувши, Довбуш пропхав плече в отвір.
 Його крик заглушив постріл.

Знову побачив Олекса маму коло хати. Маленька її постать наближалася, аж доки весь світ затулив її очі.

Летів до Космача Ян Колендовський, щосили підганяючи коня нагайкою.

Мудро посміхався Павло Беньо на своєму подвір'ї, слухаючи тривожні зойки пишногохвостого павича.

Лежав у оточенні селян і двох священників Олекса. Про щось його питали, але він хитнув заперечливо головою, а потім різко її опустив.
 Всі познімали кресані. Збоку стояла Марічка.

А потім на гори полетів сніг, і в чистому зимовому повітрі застукали сокири.
 Майстри вже добудовували церкву.
 Про щось радився із старшим майстром старенький священник, а потім озирнувся, наче б його покликали.
 На дорозі стояла жінка з хлопчиком.
 То була Олена.

мистецька хроніка

«Літопис — Червона калина»

Всеукраїнський фестиваль документального і науково-популярного кіно під такою назвою відбувся 24 - 25 травня в Києві. Його гасло — «Місто і особистість». Арт-директор фестивалю Лариса Єфименко зуміла знайти людей, які підтримали новонароджений фестиваль, а координатор програм Олена Москаленко досить професійно скомпонувала програму, зібравши 30 фільмів у шість номінацій. Стартуючи, фестиваль вирішив заявити про себе значною кількістю фільмів різних років, знятих на київських

студіях «Укркінохроніка», Науково-популярних фільмів, «Укртелефільм», подавши їх як ретроспективу. В цьому були свої переваги, бо можна було переконатися, як змінилися за останнє десятиріччя мова документального кіно, ритм, зрештою, його суть. Фестиваль засвідчив, наскільки всебічно українські кінематографісти висвітлювали Київ — вічне і нестаріюче місто та його славетних людей. Журі очолив відомий кінодраматург та публіцист Микола Шудря. В номінації «Фільм про відому особистість в контексті історії» нагороду дістав фільм Миколи Вінграновського «Довженко. Щоденник». Найкращий фільм про Київ:

ретро і сучасність — «Пам'яті загиблих споруд» Ольги Самолєвської. В номінації «Місто. Влада. Політика» — «Правди дорога терниста» Павла Фаренюка. А в номінації «Місто. Культура. Мистецтво» кожен із фільмів заслужував на нагороду, але дісталась вона молодому режисеру Максимові Суркову за фільм «Томен. Кольори життя». Найкращою в номінації «Київ і кияни» є стрічка Юрія Терещенка «Любов небесна». А серед студентських фільмів кращою визнано роботу «Viva vita» Оксани Бойко. Головний приз «Золотий кінокадр» за найкращу операторську роботу і за творче надбання дістався Володимирі Піці.